Punkt i protokollet PR 77/2026 rd

Plenum

Tisdag 8.9.2026 kl. 14.00—18.57

5. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om skiljeförfarande och till lagar som har samband med den

Regeringens proposition RP 119/2026 rd

Remissdebatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 5 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till lagutskottet.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen.

Justitieminister Meri, varsågod.

Debatt

14.56 **Oikeusministeri Leena Meri** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä nyt käsiteltävänä on hallituksen esitys uudeksi välitysmenettelylaiksi, joka korvaisi voimassa olevan välimiesmenettelystä annetun lain. Välimiesmenettely on riidanratkaisukeino, joka on vaihtoehto oikeudenkäynnille tuomioistuimessa. Sitä käytetään erityisesti yritysten välisten riitojen ratkaisuun, ja osapuolet vastaavat itse menettelyn kustannuksista. Esityksellä nykyinen välitysmenettelyä koskeva laki uudistettaisiin vastaamaan parhaiten ja paremmin kansainvälisiä käytäntöjä. Tavoitteena on myös lisätä Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten välitysmenettelyjen paikkana ja siten edistää Suomen välitysmenettelytoiminnan kilpailukykyä. Esityksellä toteutettaisiin hallitusohjelman kirjaukset välimiesmenettelylain uudistamisesta.

Menettelyn nimi muuttuisi välimiesmenettelystä välitysmenettelyksi. Lain terminologian muuttumisen johdosta tehtäisiin teknisiä muutoksia 32 muuhun lakiin.

Uudistuksessa otetaan huomioon välitysmenettelyn alalla tapahtuneesta kansainvälisestä kehityksestä ja digitalisaatiosta aiheutuneet muutostarpeet. Esityksessä ehdotetaan muun muassa, että välitysoikeus voisi määrätä, että suullinen käsittely tai kuuleminen järjestetään etäyhteydellä. Välitystuomio voitaisiin asianosaisten suostumuksella antaa sähköisessä muodossa ja allekirjoittaa sähköisesti. Esityksen tavoitteena on, että Suomessa on nykyaikainen välitysmenettelylaki, joka turvaa välitysmenettelyn käytön toimivana ja tehokkaana riidanratkaisukeinona. Laki perustuisi kansainvälisesti tunnettuun YK:n kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnan UNCITRALin mallilakiin. Tavoitteena on näin tehdä kansallisesta välitysmenettelylaista tunnetumpi kansainvälisesti ja siten lisätä kiinnostusta Suomea kohtaan kansainvälisten välitysmenettelyjen paikkana ja edistää Suomen välitysmenettelytoiminnan kilpailukykyä, kuten jo aiemmin totesin.

Ehdotettua välitysmenettelylakia sovellettaisiin sekä kotimaisissa että kansainvälisissä välitysmenettelyissä, joissa välitysmenettelyn paikaksi on sovittu Suomi. Kansallisen välitysmenettelylain sisältö vaikuttaa siihen, minkä maan ulkomaiset toimijat valitsevat välitysmenettelyn paikaksi. Koska ehdotettu laki perustuisi kansainvälisesti tunnettuun UNCITRAL-mallilakiin, uudistuksen odotetaan lisäävän kansainvälisen liike-elämän luottamusta Suomen sääntely- ja toimintaympäristöön ja siten lisäävän Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten välitysmenettelyjen paikkana. Tämän arvioidaan pitkällä aikavälillä vahvistavan kotimaisten oikeudellisten ja muiden asiantuntijapalvelujen kysyntää ja välillisesti hyödyttävän myös muuta palvelusektoria. Jos välitysmenettelyn paikkana on Suomi, istunnot yleensä järjestetään Suomessa, minkä vuoksi yrityksille aiheutuu vähemmän kustannuksia. Uudistus voi siten pitkällä aikavälillä myös alentaa yritysten riidanratkaisukustannuksia.

Välitysmenettelyä koskevien asioiden käsittely tuomioistuimessa ehdotetaan keskitettäväksi Helsingin hovioikeuteen ja Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen. Keskittäminen edistäisi näitä asioita koskevan asiantuntemuksen vahvistumista ja oikeuskäytännön yhtenäisyyttä. Helsingin hovioikeuteen keskitettäisiin muun muassa välitystuomion kumoamista ja täytäntöönpanoa koskevat asiat. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen keskitettäisiin välitysoikeuden asettamiseen liittyvät asiat ja välitysoikeuden palkkioita koskevat muutoksenhakuasiat.

Lait tulisivat voimaan keväällä 27, noin puolen vuoden kuluttua siitä, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eerola, olkaa hyvä.

15.00 **Juho Eerola ps:** Arvoisa herra puhemies! Kiitos, ministeri Meri, mainio esitys jälleen kerran. Toivottavasti kukaan ei suotta nyt pahoita mieltään tästä uuskielestä, kun tämä mies-sana putoaa pois ja jatkossa puhumme vain välitysmenettelystä emmekä välimiesmenettelystä. Joskus on tämmöisistäkin tullut riitaa.

Tämä on kuitenkin muuten kaikilta osin oikein mainio. Tämä hallituksen esitys nimittäin tästä uudesta välimenettelylaista on paitsi oikeuspolitiikkaa myös täysveristä talous- ja kilpailukykypolitiikkaa. Siksi se on mielestäni nopeasti saatava voimaan. Tällä uudistuksella ei nimittäin vain päivitetä lakikirjaa, vaan sillä parannetaan Suomen asemaa kansainvälisessä talouskilpailussa. Kun yritykset riitelevät, kuten ministeri Meri tuossa edellä kertoi, niin kyse saattaa olla miljoonista euroista, ja vanha, kankea lainsäädäntömme on tarkoittanut sitä, että kansainväliset suuryritykset ovat yleensä kiertäneet Suomen kaukaa ja vieneet riitansa joko Tukholmaan tai Lontooseen tai muille maille vierahille. Silloin myös tästä riidanratkaisusta syntyvät miljoonatulot ja asiantuntijapalkkiot ynnä muut verotulot ovat valuneet muiden maiden kassoihin. Tämä on mielestäni ollut ihan hölmöläisen hommaa, ja tälle nyt onneksi saadaan piste aikaiseksi.

Tämä esitys antaa selvän suuntaviivan. Teemme Suomesta houkuttelevan ja dynaamisen investointikohteen. Byrokratiaa puretaan mahdollistamalla sähköiset tuomiot ja etäkuulemiset, yritysten hallinnollista taakkaa myöskin kevennetään, ja riidanratkaisun kustannuksia alennetaan. Tällä kaikella teemme sääntely-ympäristöstämme niin vetovoimaisen, että kansainväliset toimijat haluavat oikein kilvan jättää rahansa Suomeen. Tässä on todellinen vetovoimatekijä, ja voidaan oikein mainostaa kansainvälisille yrityksille, että tulkaa tänne Suomeen riitelemään. — Kiitokset.

Punkt i protokollet PR 77/2026 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

15.03 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä olevalla välitysmenettelylailla tarkoitetaan osapuolten sopimukseen perustuvaa vaihtoehtoista riidanratkaisumenettelyä, jossa riita ratkaistaan tuomioistuimen sijaan välitysoikeudessa. Kuten niin monta kertaa aiemminkin myös tämä esitys on osa byrokratian keventämistalkoita. Esitys mahdollistaa muotovapaan välityssopimuksen, sähköiset välitystuomiot ja etäkuulemiset välitysmenettelyssä. Menettelyt siis helpottuvat ja nopeutuvat.

Uusi välitysmenettelylaki vastaa aiempaa lakia paremmin kansainvälisen sääntelyn sekä liike-elämän moderneja tarpeita. Se edistää siis kansainvälisten toimijoiden luottamusta Suomen sääntely- ja toimintaympäristöön. Hallitus haluaa vahvistaa Suomen kilpailukykyä sekä tehdä Suomesta entistäkin houkuttelevamman investointikohteen. Samalla pyritään edistämään myös kansainvälisten yritysten haluja valita riidanratkaisupaikaksi Suomi, jotta siitä syntyviä tuottoja ja verotuloja saataisiin jäämään Suomeen.

Esitys on kannatettava, ja sen vaikutusten arvioidaan olevan pääosin myönteisiä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Meri, kaksi minuuttia, olkaa hyvä.

15.04 **Oikeusministeri Leena Meri** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitos, edustaja Rintamäki ja lakivaliokunnan puheenjohtaja Eerola! Se on juuri näin, että meidän tulee olla näissäkin asioissa kilpailukykyisiä. Me haluamme panostaa yritysten kilpailukykyyn, ja kyllä meillä silloin pitää olla kilpailukykyinen lainsäädäntökin tämäntyyppisissä riidanratkaisumenettelyissä. Yritykset haluavat sopia esimerkiksi juuri tästä välitysmenettelystä sen takia, että ei ole aikaa odotella tuomioistuimen rattaita, vaan he haluavat nopeasti ratkaisun siihen, miten tässä edetään, ja tosiaan on miljoonista kysymys. Tämä nykyinen laki on yli 30 vuotta vanha, joten se on aikakin päivittää.

Sen haluaisin sanoa, että tässä hallituksessa ja meillä oikeusministeriössäkin on tehty ihan valtavasti juuri tämäntyyppistä päivitystyötä. Meillä on ollut hallitusohjelmahankkeita kriminaalipolitiikassa, perustuslain muutosta ja hyvin monta laajaa muutosta, mutta myös tämä on yksi niistä, tämä osakeyhtiöiden puoli. Meillä on ollut osakeyhtiölain uudistus, asunto-osakeyhtiölain uudistus, huoneenvuokralain uudistus, asuntokauppalain uudistus ja välitysmenettelylain muutos — valtavia uudistuksia. Tämä hallitus on ollut todella tehokas tuomaan nämä asiat ja korjaamaan näitä asioita. Tietysti kiitän virkakuntaa siitä, että he ovat pysyneet vauhdissa mukana. Työtä on ollut paljon, mutta vielä on paljon tehtäviä tuleville vuosille. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till lagutskottet.